

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/150/2025
Identifikačné číslo spisu:	1423206182
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1423206182.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: N.. X.. P. W., narodená X. Y. XXXX, X., I. XX, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Bratislava, Špitálska 8, o zaplatenie 8.526,19 eura, vedenej na Mestskom súde Bratislava IV pod č.k. 33C/36/2023-36, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 19. februára 2025 sp. zn. 6Co/103/2024-44, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež len „odvolací súd“) uznesením z 19. februára 2025 sp. zn. 6Co/103/2024-44 podľa § 389 ods. 1 písm. a), b) Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „CSP“) na odvolanie žalobkyne zrušil uznesenie Mestského súdu Bratislava IV (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) z 11. 09. 2024 č. k. 33C/36/2023-36, ktorým súd prvej inštancie konanie zastavil a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že Správny súd v Bratislave uznesením č.k. BA-8a/2/2022-77 zo dňa 03. 08. 2023 vylúčil žalobu žalobkyne v časti zaplatenia sumy 8.526,19 eura na samostatné konanie a rozhodnutie. Predmetom konania vedeného na Správnom súde v Bratislave pod sp. zn. BA-8Sa/2/2022 zostalo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/USI/SSVOPHNSSD/SOC/20167627-0002Zb zo dňa 14. 07. 2015, od ktorého žalobkyňa odvodzuje svoj nárok na zaplatenie sumy 8.526,19 eura s príslušenstvom. Právne odkázal na ustanovenie § 159, § 161 ods. 1, 2 CSP a skonštatoval, že konanie o žalobe žalobkyne o zaplatenie sumy 8.526,19 eura zastavil z dôvodu, že na tunajšom súde prebieha konanie o rovnakom nároku, ktorého sa žalobkyňa domáha podaním doručeným Okresnému súde Bratislava I (od dňa 01. 06. 2023 Mestský súd Bratislava IV) dňa 21. 03. 2022, ktoré je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. B1-7C/8/2022, o ktorom zatiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté. Prekážka už začatého konania na súde je neodstrániteľnou prekážkou konania o ďalšej žalobe v tej istej veci, preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia súdu prvej inštancie.

2. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý odvolaním napadnutým uznesením konanie žalobkyne zastavil pre prekážku litispendencie bol minimálne predčasný. Podľa konštatovania odvolacieho súdu z predloženého spisu totiž vôbec nie je zrejmé, čo je predmetom konania (prípadne na akých skutkových tvrdeniach žalobkyňa vymedzila žalobný petit) vedeného na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B1-7C/8/2022, ktoré konanie má vo vzťahu k preskúmvanej veci predstavovať prekážku litispendencie. Z uvedených dôvodov preto neostávala odvolaciemu súdu iná možnosť, ako odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Proti takémuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa v lehote na podanie dovolania podanie označené ako „Odvolanie voči Uzneseniu 6Co 1032024-44“, v ktorom však neuviedla a ani nevymedzila žiaden zo zákonom predpokladaných dovolacích dôvodov (tzv. zmätočnosť podľa § 420 CSP a/alebo nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 rovnakého zákona), a v rámci ktorého (pominúc absenciu dovolacieho návrhu) prakticky len zotrvala na svojej argumentácii (námietskach) zo skoršieho konania.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“, tu porovnaj i § 35 CSP) po zistení podania dovolania v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) skúmal najskôr, či sú splnené procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Zmieňované právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010 či III. ÚS 550/2012).

6. Aby dovolanie vyvolalo zamýšľané právne následky a dovolací súd mohol uskutočniť meritórny dovolací prieskum a dovolanie vecne prejednať, musia byť splnené všetky podmienky jeho prípustnosti. Civilný sporový poriadok vyžaduje, aby dovolanie bolo podané na to oprávnenou osobou (§ 424 až § 426 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 427 CSP), smerovalo proti prípustnému predmetu dovolania (§ 419 až § 423 CSP) a spĺňalo zákonom vyžadované náležitosti (§ 428 a § 127 CSP) vrátane osobitnej podmienky povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní s alternatívou vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa na strane dovolateľa, ktorý je fyzickou osobou, kedy sa zastúpenie advokátom nevyžaduje (§ 428 a § 429 CSP). Podmienky prípustnosti dovolania sú vzájomne previazané; pre úspešné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku musia byť splnené všetky (kumulatívne). Nesplnenie čo i len jednej z nich má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 CSP).

7. Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, a/alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu

práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 421 ods. 1 a 2 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

10. Podľa § 424 CSP dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

11. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (odsek 1) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (odsek 2); podľa § 432 CSP potom dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (odsek 1) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (odsek 2).

12. Napokon podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom; podľa odseku 2 písm. a) tu citovaného ustanovenia povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa a podľa čl. 11 ods. 3 Základných princípov CSP, kto sa v styku so súdom alebo verejne prihlási k určitej profesijnej odbornosti, považuje sa za schopného konať s náležitou znalosťou vecí spojenou s touto odbornosťou.

13. Okrem práve uvedeného, v dovolacom konaní sa odstraňuje jedine vada nezastúpenia dovolateľa advokátom (resp. nespísania advokátom dovolania alebo niektorého po ňom nasledujúceho podania dovolateľa) a i to len v prípadoch absencie či nenáležitého poučenia dovolateľa odvolacím súdom o tejto podmienke vecnej prejednávateľnosti dovolania, kým s odstraňovaním prípadných iných vád dovolania pred predložením veci dovolaciemu súdu a pred jeho rozhodovaním platná procesná úprava nepočíta (tu porovnaj § 436 ods. 1 CSP).

14. Z predloženého spisu súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobkyňa nebola osobou oprávnenou podať dovolanie. Niet pochyb o tom, že odvolací súd napadnutým rozhodnutím rozhodol v prospech žalobkyne, keď rozhodnutie súdu prvej inštancie o zastavení konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Bola to práve žalobkyňa, ktorá napadla rozhodnutie súdu prvej inštancie odvolaním, keďže so zastavením konania nesúhlasila. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý odvolaním napadnutým uznesením konanie žalobkyne zastavil pre prekážku litispendencie bol minimálne predčasný a preto odvolaniu žalobkyne vyhovel a rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil. Nebola tak naplnená podmienka prípustnosti dovolania podľa ktorej dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

15. Bolo tiež zistené, že žalobkyňa nie je v dovolacom konaní zastúpená advokátom, nie je tak naplnená zákonná povinnosť, podľa ktorej dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Žalobkyňa nemá ani zákonom predpísané vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, nie je tak naplnená ani výnimka z uvedenej zákonnej povinnosti (§ 429 ods. 2 CSP).

16. A napokon dovolanie žalobkyne neobsahuje až dve zo štyroch náležitostí tohto typu podania a mimoriadneho opravného prostriedku ustanovených zákonom, nakoľko v predloženom dovolaní celkom chýba uvedenie dovolacieho dôvodu, resp. aj viacerých takýchto dôvodov (t. j. ozrejmienie, či dovolateľ má v úmysle rozhodnutiu odvolacieho súdu alebo postupu tomuto predchádzajúcemu vytýkať niektorú, resp. aj viacero tzv. zmätočnosťných vád, alebo naopak hodlá namietat' nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom či dokonca mieni uplatniť súbežne oba zákonom poznané dovolacie dôvody a v ich

rámci prinajmenšom dva a môže byť aj viac dôvodov prípustnosti dovolania) i návrh na spôsob rozhodnutia dovolacieho súdu, čiže dovolací návrh (ako sa navrhuje s rozhodnutím napádaným dovolaním naložiť, teda či toto má byť zrušené alebo zmenené a v prvom prípade, čo by malo nasledovať a v druhom, akej zmeny rozhodnutia odvolacieho súdu sa dovolateľ s týmto nespokojný domáha).

17. Bez odstránenia vyššie spomenutých vád, na ktoré ale nebol povinný dovolateľa vyzývať súd prvej inštancie, odvolací súd a do tretice ani dovolací súd, a ku ktorému by navyše muselo prísť ešte v lehote na podanie dovolania (aby takto dovolateľ - nerozhodno z akého dôvodu - nerešpektujúci zákon nebol zvýhodnený v porovnaní s tým, ktorý naopak požiadavke zákona na vypravenie dovolania všetkými preň predpísanými náležitosťami učinil zadosť) však meritórny prieskum správnosti napádaného rozhodnutia odvolacieho súdu bol vylúčený. Je nutné doplniť, že žalobkyňa bola o podmienkach prípustnosti dovolania odvolacím súdom riadne poučená, poučenie je obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu.

18. Dovolaciemu súdu preto neostávalo iné, než rozhodnúť spôsobom uvedeným v prvej vete výroku tohto svojho uznesenia, teda dovolanie podľa § 447 písm. b), d) a e) CSP odmietnuť.

19. Rozhodnutie o náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.